Monica-Cristina Tarța

AI IEȘIT VREODATĂ CU METROUL LA SUPRAFAȚĂ?

Când ies de la școală, am două opțiuni. Blocul meu este peste stradă, e lung, are șapte scări, iar eu trebuie să ajung la cea mai din dreapta.

Pe la scările cinci și șase Alberto tinde să strângă băieții de-a cincea și a șasea să îi învețe iarna să ne săpunească cu zăpadă, vara să ne ude cu sticle sau, ca în primăvara asta, să ne arate pur și simplu pușele. Alberto ar fi trebuit să fie acum a opta, dar a repetat doi ani și a ajuns la noi în clasă, așa că toți băieții îl văd ca pe un zeu.

Dacă fac stânga, trebuie să trec pe perimetrul lui Toma, adică să merg până la prima scară, să ocolesc blocul pe bulevard și să-l atac înapoi pe la scara mea. Dar la scările doi și trei mama spune că Toma vinde droguri, ceea ce nu m-ar încurca pe mine, însă prietenii sau clienții sau adepții lui uneori se bat, alteori au un cuțit, iar cel mai rău este că tac dacă treci prin fața lor, te urmăresc cu privirea și apoi râd cu toții de pe Corvette-ul ăla decapotabil.

Nu sunt chiar singură pe lume, dar anul trecut încă ne jucam rațele și vânătorii, măgărușul, v-ați ascunselea sau ieșeam cu păturica. De anul ăsta toți copiii de la bloc au hotărât, nu știu cum, că suntem prea mari pentru așa ceva, deci în fiecare zi doar vorbim despre Bravo, muzică, modă și cu limbă sau fără limbă. Toate fetele au câte un frate mai mare în gașca lui Toma, așa că au imunitate în orice direcție. Unii băieți au frați mai mici în gașca lui Alberto, așa că le pot spune să ne lase în pace, chiar dacă nu prea fac asta.

Ideea e că toată lumea are pe câte cineva, iar eu am o frică enormă să mă duc acasă.

Asta e vara în care mama urmărește ce se întâmplă cu mine și decide că o școală de cartier nu e suficient de bună, nu o să stau toată viața în cartierul lui Sișu și Puya, când aș putea sta în centrul Bucureștiului, printre căsuțe în care au trăit scriitori. Încerc să spun că Puya e viu și l-am văzut ieri în cartier, Marin Preda a murit acum aproape douăzeci de ani, cum mă ajută asta pe mine? Nu mă ajută argumentul oricum, schimbăm școala. Încep clasa a șaptea în altă parte.

În următoarele luni merg zilnic cu metroul. Încerc să văd la tablă, pentru că mai aveau locuri doar în ultimele bănci, unde mai sunt niște fete atât de înalte că ar putea fi la facultate. Nu am nicio prietenă și încerc să înțeleg de ce Livia râde de câte ori se uită la mine.

Fac mai multe greșeli.

Prima este că mama mă trimite zilnic cu o sticluță de ceai de sunătoare la mine. Irina dintr-o altă ultimă bancă vine și-mi cere, sunt primele cuvinte pe care mi le adresează

vreodată, îi sclipesc ochii și se uită la mine de parcă i-am adus un cadou de Crăciun. Mă prind că ceva e în neregulă când spune să îi dau și ei puțin din *ea*, așa că o întreb *crezi că-i bere?* Până azi mă gândesc la momentul ăsta, pentru că i-am explicat că e ceai și a fost ca și cum am căzut cu liftul în gol, de la invizibilă la minus infinit.

Stau la propriu în banca mea și mănânc un sandviș, când un băiat se apropie de mine și spune *ce sunt părinții tăi?* În afară de perioada în care ne întreba învățătoarea și părea că nota răspunsurile undeva în catalog, nu mai auzisem întrebarea asta de la nimeni de la școală, căci ce am fi zis? Tații erau maximum ingineri, mamele variau în profesii, dar erau plecate toată ziua, apoi țineau toată casa în celelalte paisprezece ore. Încerc să mestec și înghit, dar în secundele alea băiatul pe nume Octavian, lung și el precum numele lui, adaugă *nu trebuie să răspunzi dacă ți-e rușine.* Uitasem, din clasa a patra până acum, ce poveste spuneam despre meseria lui tata, dar bag un răspuns cât de cât, și apoi, mai degrabă din politețe, îi întorc întrebarea, neștiind care e ritualul în astfel de apropieri, dar să nu fiu sălbatică, să încerc cât de cât.

Mama e notar iar tata e avocat, îmi spune în timp ce pleacă de lângă banca mea.

E irelevant acest detaliu, dar aveam o mătușă care în sufragerie avea un munte de haine pentru un magazin second-hand, și acolo găsisem niște pantaloni colorați pe care i-am purtat câteva veri, plus un hanorac cu fermoar, subțire ca o cămașă, care-mi plăcea că era în pătrățele și avea un piranha pe fermoar. Îl iubeam chiar dacă mi-era foarte mare, îmi este mare și acum, dar atunci mama și mătușa spuneau că nu înțeleg ce e cu moda asta lălâie.

Am început să-l iau pe mine imediat ce s-a făcut mai răcoare, prin octombrie, și niște fete au venit îngrămădite să mă întrebe de unde mi-am luat cămașa de la Fishbooooone. Nu știam la ce se referă, m-am prins totuși rapid după numele de pește și le-am zis că era de la o mătușă, apoi am completat, de la mâna a doua. Fetele astea aveau părinții fotbaliști, iar mătușile lor însemnau uneori America sau Suedia. Eu tocmai ridicasem ceaiul de sunătoare la rang de modă.

Nu are rost să mai explic și altele, dar n-a mai vorbit nimeni cu mine până într-a opta, când am început să învățăm dimineața și să avem niște ore la comun cu cei de la A.

Mădălinei îi spuneau toți Mady, inclusiv profesorii, pentru că învăța acolo din clasa I, fusese șefă de promoție sau de an sau de ce anume mai calculau în colegiul ăla în care toată lumea urma să meargă și la liceu. Învățam franceză bilingv, ceea ce presupunea vreo șapte ore de limbă străină pe săptămână, plus literatura Franței, plus niște francezi ochelariști care veneau în fiecare an să ne predea ceva specific, precum istorie sau geografie, iar noi nu

înțelegeam nimic, pentru că aveau un cu totul alt accent decât doamna Silvana, care nici nu pronunța R-urile.

Ce voiam să spun este că oricât aș fi învățat în vara aceea ca să ajung la nivelul celor ce studiau franceza din clasa I, majoritatea de fapt nu știa mai nimic, iar unii jucau chiar și în scenete, memorând textele așa cum știam eu *O poni poni poni acadela mustafa*. Nu le era clar unde începe un cuvânt și se termină altul, dar nici mie nu mi-era în general clar nimic, și nici nu am înțeles de ce Mady, fără să mai fi vorbit vreodată, a venit lângă mine și mi-a zis *As-tu déjà bu de la bière au lieu d'aller au cours d'histoire?*

Până azi, atunci când vorbesc cu cineva în franceză simt că s-a deschis un teritoriu pe care-l știm doar noi, că ne învârtim invers decât pământul, că putem călători în timp și spațiu, că restul e fundal, că avem o legătură cosmică. Mergeam zilnic într-un liceu cu copii ai căror părinți apăreau în reviste și la televizor, care aveau pager și dolari, care râdeau când se uitau la mine – de copii zic, dar poate și părinții ar fi făcut asta. Și apoi ea a zis *bu de la bière.*

Mady nu era văzută ca o tocilară, chiar dacă era șefă de promoție, era cool să ai note mari și să te descurci la toate, avea inclusiv zece și la proba de viteză sau la baschet, deși era scundă de ar fi putut fi și-n clasa a patra. Era populară și drăguță, se înțelegea cu fetele înalte, mergea în tot felul de tabere pentru rezultate deosebite, tatăl ei era inventator și avea acasă microscop și telescop.

Faptul că a venit să vorbim a fost minunea vieții mele, iar faptul că a făcut-o în franceză, ca să nu înțeleagă toți, a fost magic.

Lângă colegiu erau două baruri, unul în care mergea toată lumea și în care mi-era frică să mă duc de teamă că vor râde de mine pentru că n-aveam ce căuta acolo, și unul despre care nu știam nimic și credeam că e mai degrabă un restaurant. Nu era. Pereții erau negri, barmanilor nu le păsa, din boxe se auzea Him, iar eu vedeam rockeri pentru prima dată în viața mea.

Cu prima bere mi-a făcut ea cinste, dar apoi mi-a explicat și că dacă nu îți iei nimic patru zile pe săptămână cu banii de buzunar, în a cincea zi poți să ai bani de două beri, sau de bere și ceva de la patiserie. Ne petreceam vinerile vorbind despre Pink Floyd și Dream Theater, ea voia să devină criminalist, să meargă cu rucsacul în Peru și să își ia un Vizsla.

Încercam să țin pasul cu tot ce spunea, și dacă aș fi avut Internet atunci, probabil m-aș fi ascuns în baie după fiecare propoziție, ca să înțeleg la ce visa sau să găsesc un răspuns rapid ca un câine de vânătoare.

Des crêpes ou je t'emmène dans un nouvel endroit?, mi-a zis într-o vineri dimineață, în care deja mă îmbrăcasem cu tricoul cu Ville Valo pe sub bluza de trening, pentru ziua mea preferată din săptămână. În Maidens, așa cum se numea barul, ne făceau uneori clătite sau cartofi prăjiți, probabil le era milă de noi pentru că aveam 40 de kilograme și abia reușeam să ridicăm halba de pe masă.

Tot aceea a fost vinerea în care Mady mi-a trimis un bilețel la ora comună de literatura Franței. Vorbeam despre Regina Margot, iar ea a scris *T'es déjà sortie du métro en surface?* Drumul nostru comun cu metroul ne ținea mereu între Universitate și Timpuri noi. După ce ea cobora, eu mai rămâneam trei stații în care mă gândeam la tot ce a zis. Uneori, dacă era bine dispusă, îmi propunea să nu mai schimbăm metroul, și să mergem pe jos până la Izvor sau Unirii, sau chiar până la ea acasă. Cel mai mult mă minuna claritatea ei despre cum o să treacă următorii ani, ce se așteaptă de la ea, ce vor ai ei să facă, ce vrea ea să facă, care e diferența dintre astea două, în ce constau examenele, cât timp o să aibă, când o să înceapă școala de șoferi, când o să învețe pentru GMAT.

Mi se părea greu să mă decid zilnic pe unde ieșeam de la școala veche ca să ajung la scara mea, iar acum, când veneam de la metrou, mă furișam direct la bloc, pentru că tot nu aș fi știut cum să le fac față lui Toma, lui Alberto, sau prietenilor mei care știau mai multe decât Popcorn sau Bravo. Încă nu ajunsesem la înălțimea lor, și odată cu Mady descoperem și că nici nu o să ajung vreodată să-mi fie atât de clar cine sunt și unde merg.

Era final de mai în vinerea aia, ne încheiaseră multe medii, ca să ne putem concentra pe capacitate, afară mirosea a cald și a vânt, era totul verde, prin părul ei negru lumina sclipea în șuvițele albastre, Mady m-a luat de mână și mi-a zis *sper că nu ai oră de ajuns acasă.*

Am intrat la metrou la Universitate, nu am coborât la Unirii, am rămas în vagon și am mers nouă stații, pe care le calculam mereu la două minute și jumătate stațiile, deci am mers douăzeci și două de minute și treizeci de secunde, timp în care călătorii se împuținau, zgomotele din tunel se înțețeau, lumina pâlpâia, iar noi prinseserăm un tren nou, alb, cu scaune albastre, genul de tren pentru care uneori pierdeam două metrouri, ca să prindem mersul acasă cu unul nou.

Nu mai merseserăm mai departe de Apărătorii Patriei, unde ajunsesem la prietenii rockeri din Maidens. Nu aveau părinții fotbaliști, nu aveau pager, aveau doar un cult pentru Led Zep și Deep Purple. Vorbeau cu mine de parcă n-aș fi fost nici fată, nici băiat, ci pur și simplu o persoană vizibilă.

După Apărătorii Patriei a fost IMGB, stația pe care n-am văzut-o niciodată, apoi difuzoarele au anunțat că urmează stația *Depoul IMGB*, și după vreun minut și jumătate liftul din stomac a început să urce. Aproape am făcut un salt, lumina a intrat prin toate geamurile, am început să râdem, ne-am luat de mână, eram singure în vagon și ne-am învârtit în jurul barelor. Vedeam afară, era o lume întreagă, Mady a zis că-n Germania trenurile fac asta mereu, poți vedea chiar în casele oamenilor de pe scaunul tău, așa e în toată Europa, *o să vezi*.

Am așteptat la capăt ca metroul să o ia înapoi, deci am mai ieșit o dată la suprafață, și n-am putut să explic nimănui de ce lumina care intră într-un tren pe care ești obișnuită doar să-l vezi într-un tunel întunecos îți aduce altă viteză, nu mai ești doar pe șine, poți merge în orice direcție, ești ca pe bicicletă, ca într-o mașină, trenul te învârte în toate culorile.

În ziua aceea am ajuns acasă zâmbind, iar în fața blocului stăteau Alberto și fetele, cu un casetofon din care se auzea lipsa tatălui lui Sișu. Nu ar fi trebuit să trec prin fața lor ca să intru în scară, dar Alberto m-a strigat și a zis *De ce nu mai vii la noi, crezi că ești prea bună acum pentru cartierul ăsta?*